

SZILÁGY-SOMLYÓ.

TÁRSADALMI HETILAP

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hulimka Sándor.**SZERKESZTŐSÉG:**

Sz.-Somlyón az ev. ref. papi háznál, hová a kéziratok,

Kiadóhivatal:

városház, főjegyzői iroda, hová az előfizetéseket és hirdetések

küldendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 80 kr.

Sz.-Somlyó, 1886. jun. 1.

Lapunk intentioja a régi. Távol tartottuk magunkat, mind a nemzetiségi, mind a felekezeti kérdések — igen is kényes ügyek — részletesebb tárgyalásaitól. Nehéz dolog is. Mert már ma a nemzetiségi kérdés szervek összekötésben áll a politikával. A városunkban létező egyes felekezetek nem csak az ugynevezett „türelem“, de a legbensőbb barátságban állanak egymással. Egyik a másiknak kiegészítő része. Közösen tartják fenn az egyes egyleteket. Közösen érzik a megyék újabb rendezése által azt a csapást, azt a fájó sebet, mely rajtunk a törvényszék és megye székhelye elvesztése által üttetett. Mindenik egy-egy újabbkori Márius. Busan mereng el a fényes multan, mely lelkét gyönyörrel tölti el, fájó érzések közt tapasztalja a jelen zsibbasztó körülményeit s tápot nyújt levert szívének a titokzatos jövő.

A multat túl élte, a jelennel „küzd.“ Szántsándékkal használtuk e szót. Mert midőn mi békésen „építjük a magunk házaikat“, van egy harmadik elem, ki előre alkuszik az építendő házra. Hogy ki ez a harmadik elem, azt hiszem mindenki tudja. Az a ki üzletet csinál mindenből. Távol tartja magát a társadalmi élet mozgalmaitól. A jótékonyosság terén neve soha nem szerepelt, vagy ha igen, saját faja érdekében teszi. Lelkének rugékonyságát, kedélyének vidámságát egyedül a pénz adja meg. Egyedül önmagának él s a mi vállainkon emelkedve keríti kezébe azt az eszközt, melylyel uralkodik felettünk.

Nem az antiszemizmus vezeti tollunkat, hanem az a megrendítő tény hozza ajkainkra a jajsztót, hogy maholnap kis városunk, a Báthoryaknak emez ős fészke zsidó metropolissá válik. Fájdalmasan érezzük mindnyájan, hogy ma-

gyar iparosaink, kereskedőink csak napról-napra tudják fenntartani magokat; míg ellenben az izraeliták szemlátomást gyarapodnak a jólétben.

Városunk egy oly hely előttük, hol a települési engedély mellett mindenki nyugtot, megelégedést találhat. Ha megvan a települési engedély igyekszik megszerezni az iparüzleti jogosultságot. Ime! egy rövid hónapja sincs s két beköltözött zsidó nyitott kereskedést.

Megrendítő, szomorú valóság ez! De nincsen ez így jól! Itt gyors intézkedés szükséges, mely gátot vessen a tulságos beköltözködéseknek s gyökerében próbálja megintatni a „gescheft“ szellemet s azon particularismust, melylyel még ma is velünk szemben viseltetnek izraelita polgártársaink

Nem kívánjuk mi a rohamos civilizációt. De igenis azt, hogy megértve a 19-ik század szellemét, ők is vele tartva önmaguk kebeléből vessék ki, ki kívülről mosakodik talán azért, hogy lelkén annál több szenny elférjen. Igyekezzenek ők is városunk jóllétét emelni s ne csak önmagoknak, de a társadalomnak is éljenek. Gyakorolják a jótékonyt, osztozzanak örömeinkben is, mert — fájdalom — bánatunkban, a „ki ad többet érte“ közt, csakis velők találkozunk.

Lett volna alkalmunk gyakran megmutatni nekik az áldozatkészséget, vagy megmutathatták volna az egyes egyletekkel szembeni meleg érdeklődéseket. Tették-e? Igen! a „vereskereszt egylet“ tavaszi közgyűlésén seregesen léptek ki az egyletből. A casinónak alig egy pár izraelita tagja van. A körül-belől 800 zsidó lélek közül — az önkéntes tűzoltó egylet fennállásának biztosítási céljából midőn alapító és pártoló tagok közül alig akadt egy pár tagja. Miért e merev tartózkodás? Azt hiszem mindnyájan tudjuk!

A boldogság tanyája.

— Rajz. —

A vonat éleset fütyintett, menete lassudott, míg végre megállott a pályaudvar közepén.

— Malomszegh egy perc! kiáltá a vonatvezető.

A kisded indóházból egy szikár termetű, őszbevegült haju férfiú sietett az érkező vonat felé. Koppottas egyenruhája és paszomántos sipkája elárulta hogy ő az az egyedüli hivatalnok, a kiben az állomás főnök, pénztárnok és mindennemű tisztviselője az állomásnak egyesítve van.

A pályaudvaron kivüle senki sem volt látható, meglepő ellentétével a nagyobb állomásoknak, a hol a vonat érkezével oly nagy a zaj, tolongás, — csupán a már említett hivatalnok neje, a ki kezét összefonva állott az indóház ajtajában, meglehetősen egykedvűséggel legeltetvén szeméit a megszokott képen.

— Ismét senki, mormogá kedvetlenül, oh menynyire unalmas ez az állomás!

És már beakart térni a kinyitott ajtón, a midőn egy első osztályú coupéból egy elegánsan öltözött csinos fiatalember szállott ki, a ki egy pár lépést téve az indóház felé, megállott a pályaudvar közepén és szeméit fürkészőleg jártatta végig azon.

Az állomásfőnökné, a ki mellékesen legyen mondva, nagyobb állomásokon is lakott, hozzá volt szokva az idegen arcokhoz és sohasem mulasztotta volna el egy idegen utassal is szóba ereszkedni, most egész megviszталódva fordult vissza s a helyett hogy be ment volna az indóház ajtaján, lassan az

Nem akarunk harezot kezdeni, mert nincs is kedvünk, de meg nincs is kikkel. Mert a harezhoz kettő szükséges: a támadó és verő. Már pedig városunkban ezek közül az egyik nincs meg. Hanem igen is kötelességünk intézni a nagy közönség érdekében városunk tevékeny polgármesteréhez s kérni őt, hogy szüntesse be a települési engedély adatokat, hogy rohamos beköltözések megszüntével iparosaink és kereskedőink hanyatló sorsába, jobb fordulat álljon be.

Felhívni felvilágosultabb izraelita polgártársainkat, hogy az elmaradottakat megfigyelve igyekezzünk együttesen városunk jóllétének előmozdításán, mert egyesült erővel felvirágoztatjuk, hanyatlásnak indult kicsi városunkat!

A mi sétáló helyeink — a melyek nincsenek.

(csevegés.)

(J.) Bizony könnyen megeshetik, hogy lapunk egészségügyi rovatának vezetője, e címet olvasva, fejemre csitálja a diák mondatot: „ne sutor ultra crepidam“, mert első tekintetre azt hihetné, mikép ressortjába avatkozva a mi sétáló helyeinket a közegészségügy szemüvegén át kívánom bírálathoz venni. Legyen nyugodt! Nem értek én ahoz, csak annyiban, hogy gyakran az annyira test edző és egészség fenntartó sétákat gyakorolva, másnap rendesen holmi utókövetkezményeket kell vala tapasztalnom, melyek erősen Tamássá tesznek a sétálásnak az emberi phisicumra előnyös hatása iránt. Hogyne! Egyszer úgyérezem, mintha kilőszámra ülednének mellemre az előző estén át belélekzett pormentesség, és mint téli hideg napokon a kilehelt pára meg látszik az atmoszférában, szintugy elképzelem, hogy

utas felé intézé lépteit, mialatt magában ítéletet látszik hozni a felett, hogy az utas az utazók melyik osztályához tartozik, midőn a fiatalember udvariasan köszönt s megszólítja.

— Asszonyom, ha megengedi leszek bátor kérdezni, hogy nincs-e itten valaki, a ki podgyászatot és engemet a Tibajdy —

— Bocsánat, hogy közbe szóljak, nemde a kastélyba szándékszik uraságod? kérdé mintegy, bizonyos eszmétől megkapatva az állomás főnökné, a ki különben igen szerette a más által feltett kérdést megszakítani hogy ő annál többet felelhessen.

— Igen a kastélyba, szólta a fiatalember, mialatt lovagostorával bizonyos alakokat rajzolt az udvar porondján.

— Engedjen meg uraságod, hogy találgathassam kihez legyen szerencsém? Nemde Tibajdy Ernő ur —

— Igen az vagyok, asszonyom.

— Mindjárt gondoltam, mihelyt a kastélyt tettszét kérdezni. Az öreg Ambrus, meg a tisztartó ur, Baróthy bácsi igen gyakran emlegették előttünk, sőt ha nem csalatkozom azt is mondták, hogy nem sokára haza méltóztatik jönni a birtokára. Bizony alig is várták, váltig mérgeledőtt a tisztartó ur is, no meg az öreg Ambrus is, hogy miért nem tudhatják, hogy mikor, mert hát akkor tudom az egész kastély kijött vón elibe!

— Nem irhattam bizonyost, tegnap még magam sem tudtam hogy itt leszek, szólta a fiatal ember bizonyos megindulással.

— Pedig bizony jobb lett vón azt megírni. Az öreg Ambrus különben mindennap kijött vagy két hét óta az indóházhoz, a tisztartó ur is néha,

TÁRCZA.

Budapest, május 30.

Ujra halottam van, nagy temetés!
Utolsó az, mit én most temetek.
Ah! tőled a megválás oly nehéz
Meghalt reményim: Isten veletek!

Halottaimnak keresztfája nincs!
Csak könnyim jelzik az emlékeket!
Szerelmem, becsvágy és szívbeli kincs:
Reményeim ah! Isten veletek!

Mily gazdag voltam: birva őket én,
Reméltem szívemért egy hü szívet.
Ah! évekig csaltatott e remény!
El is temettem én! Isten veled!

Majd azt reméltem munkám sikerül
S mi észt az Isten én nekem adott,
(S mi szorgalmamtól netán kikerül)
Célhoz vezet! Ez is halott! halott!

Nincs más még hátra, mint tort ülni meg,
Magam maradtam! Ígyunk áldomást!
Isten veletek! szép reményeim!
Nyugodjatok, mert nincs föltámadás!

Bogdanovich György

egy ilyen poros kilehelésnek is meg volna a látszata. Igaz, hogy azt mondja a szent írás: „por vagy és porrá leszel”, de nem vagyok annyira tulbigott, hogy a szavaknak igazságáról már e rövid árnyék világban kívánjak bizonytságot tenni. Jobb szeretem a teljesen tiszta légtől áthatott tüdő normalis működését élvezni, mint a porlepett gége köhécselésével ijesztgetni környezetemet, mely könnyen azt hiheti, hogy magam is benne vagyok már abban a betegségben, a melynek csak egy orvossága van, a — halál.

Hanem ez a porbelélekzés még csak egyik — már megszokott hátránya a mi sétáinknak, mert arra még gondolni is vakmerőség, hogy utcaink — legalább főbb utcaink — valaha más módon öntöztessek meg, mint az égnek csatornáit által. És hála az égnek urának! E tekintetben mind a négy évszakban ki jut nekünk, igaz hogy nem arányosan megosztva, mert például ősz-szel-tavasszal néha tulságos az isten áldása és az áldott porözön, vendég marasztó sárva változik, nyáron pedig hetekig eltart a verőfényes szép idő anélkül, hogy egy szem eső is esnék, és ha van is, nincs köszönet benne, mint most közelebbről is, a midőn a várva-várt eső helyett az ég kavicsai pascokolták le a fák leveleit is, — a térről meg épen nem szólhatok, hiszen ilyenkor meg a gletscheren mászó turista tudományával kell birnuuk, ha néha egy kis sétát akarunk megreszkírozni, mert miként nem öntöztetik nyáron soha a járda, ép úgy nem hintetik be az hamu, fűrészpör vagy hasonló antisikamlós anyagokkal és így a nyak és lábtörés veszedelmének, esetleg a még nyomtalan három-négy araszos hó bundán át való első sétánkat legalább is egy hat hetős náthával fizetjük meg, mert a hóeltakarítás mester-sége is a nagyérdemű közönség — csizmája talpára van bízva.

Gyakori sétáink közben hova-tovább azon erős gyanu ébredt föl bennem, hogy például a köveket való-lalkozók és a lábtü művész urak között némi szerves összeköttetésnek kell léteznie, mert az csak nem lehet a véletlenség játéka, hogy legtöbb helyen minden kő a legélesebb szélével van függőleges állapotba egymás mellé helyezve, úgy hogy 4 kilométert számítva egy napi sétára, egy hét alatt talp nélkül marad cipőd, más felől meg vagy áldva oly tyukszemekkel, hogy a két látó szemed is káprázik tőle.

A mely utcaikon pedig ez nem így van, azokban aztán semmi féle követet sincsen, és — leszámítva a hosszas esőzés és sár-évdót — ezek még kényelmeseb-bek a sétára.

Van még a mi sétáló helyeinknek sok más kü-lönből-különbféle előnye, már például az is, hogy al-kalom nyilik a szellemest a hasznossal összeegyeztetni t. i. a sétáközben alapos ismereteket szerezni az udva-rokból támadó házörző ebek különféle fajainak hangváltozatai közti különbséget illetőleg, ámbár könnyen megtörténhetik, hogy a proletár sétálóknak nem teszésével találkozik az ilyes váratlan megtámadás és sétapálcájával meraszkedik távol tartani ő kuvaszá-gát, de ehhez a patriciusi pártfogás alatt álló kutya ur nincs hozzá szokva és olyat talál marni a nevetlen sétálón, hogy aztán mehet az orvoslást keresni Pon-

no mert neki sok a gondja, dolga. Hanem ma sok dolguk van, hát szépen elmaradtak. No de így szokott az lenni, midőn ember — — hanem itt nagyon élesen süt a nap talán jobb volna bemennünk. A málhára nézve tessék nyugodt lenni az én Károlyom pontos ember, intézkedni fog mindjárt és ha másképp nem lehet, valakit lefuttatunk a kastélyba, vagy még Károly is lemehet, úgy sincs már dolga: itt ugyan semmi fel- és leadás nincs, nem mint nagy állomásokon — — tessék hát besétálni.

A fiatalember megindult, az állomás főnökné mellett, ki folyton beszélt.

Beérték az indóházba, a mely két szobából állott. Egyike volt ezeknek a váróterem, a másik pe-dig a főnök lakása.

— Bizony ilyen kis lyukban kell megférnünk, vevé fel a szót az állomásfőnökné, e kis szobában alig tudunk megférni kettecskén is, aztán nyárban olyan kellemetlen, mivel itt kell főzni is; télen csak megjárja, összehúzódik az ember. Tessék helyet foglalni. Mindjárt jön Károly elintéz ő mindent Tán már jön is. Igen ő az. Károly! leraktad a málhákat?

— Érkezett négy csomag málhá Budapestről.

— No az lesz a Tibajdy nagyságáé. Gyere be Károly; itt a nagyságos Tibajdy ur, a kasélyba szeretné vitetni a málhákat.

A zubbonyos, paszomántos sipkás férfiú mélyen meghajlott és barátságosan mosolygott s miután egy ideig panaszkodott a fuvarosok zsarnokiassága felett, a kik egy forintot alól nem is mennek a kastélyig, végre azon végezte, hogy azonnal gondol-kodik fuvarról, mire elisietett.

Tibajdy Ernő helyet foglalt, egy kopottas szö-vettel bevont pamlogon, a mely egyedüli diszitéke volt a szegényesen butorozott szobának, mialatt az állomásfőnökné dióhéjban elmodtan az ő és férje sorsát. A fiatalember alig hallotta mit beszél, annyira

tiustól Pilátusig, — akarom mondani — a rendőrka-pitánytól Pasteurig, mind hiába.

Mondjak e még többet a mi sétáló helyeinkről, a melyek voltaképen nincsenek, mert azok az utcákra vannak szorítkozva és azokban a fentebbi élményeken kívül még gyakran találkozhatunk szabadon reitschulozó ifjonez csikó gavalérokkal, melyek (pardon hogy nem a kik) a Derby díjról álmodozva kényök-kedvők szerint száguldják be utcainkat és még annyira sem méltat-ják a sétáló publikumot, hogy valakit egy oldalba rugással tiszteljenek meg.

Néha az is megesik — kivált úgy szombaton este felé — mikor a napszámosok heti bérüket megkapják, hogy a „sárgaföldig“ részeg parasztok ütődnek az emberekbe, avagy a járdán keresztbe fekvé alkalmat nyujtanak a sétálóknak azon kedélyeskedésre, hogy át-lépdeljék ötlet egész non chalanceval.

Sétáló helyeink valóban nincsenek! A Bem-tér, ez különben egy igen praktikusán rigolirozott és be-fásított szép négyszög tér, közepén zenepavillonnal és kioszkkal, de fájdalom, csak tervben a papíron és csak a városi közgyűlések jegyzőkönyveiben. A vár kert? No ez ígér valamit a jövőre? De hát még minden a jövőé, mai napság még nem sokat ér csak átjáró kö-zönsége van ez időszereint, sétáló közönsége még nincs, ha csak nem azok számára kívánjuk betudni azon ne-hány zsidó atyánkfíát, kik szombaton délutánonként élvezgetik ott ödöngve a Sabesz Dolce farniente-jét.

Hát az ugynevezett „iskola kert“, mely a vá-ro-só ugyan, de hérbé — illetve albérlébe — kiadva, és a mint tudjuk most kirándulási helyé lett átalakítva, de hogy mennyiben fog megfelelni az igényeknek az majd kitudódik, annyi tény, hogy a közel szom-szédságában levő disznó hizlaló telep nem fogja a kör-léget nagyon élvezetessé tenni, mert a sűrű lombozatu kertnek atmoszpheráját teljesen mystificálni fogja az odorata Sus.

Végül — minthogy a legvégén van a városnak — (más falu határában) az „Utolsó gara“. Ez volna még a legkedvesebb kirándulási hely, ha olyan messze nem volna. Pompás levegő, üde zöldség, csalogánydal és a legszebb kilátás Magura hegységünk délnyugati részére.

Ha egyszer ott van az ember, alig kívánko-zik onnan el, prózai előnye is van e helynek, mert regale mentes területen fekszik és így olcsóbb a bor, meg a rántott csirke.

Csak hogy a mi felfogásunk szerint ez nagyon messze van, — pedig ha séta, — hát legyen séta, hi-szen a párizsi nagy körút 74 kilométer hosszú és meg se kottyan egy párisnak 7-8 kilométert sétálni egyvég-tébe, az igaz hogy nem köves, poros és sáros utcákon mint a mienk, hanem árnyékos fasorok között, sima aszfalton, de nekünk sem sok utóvégre is 2 kilo-méter utat tenni, csak ne féljünk tőle és a mit a cipőköptatás révén veszünk, megnyerjük a aether tiszta hegyi levegő vámján.

elfoglaltak gondolatai, csak néha bölintott helyeslő-leg vagy roszalólag fejeivel.

Végre az állomásfőnökné kifogyott a beszéd-ből és kevés szünet következett, mit a fiatalember arra használt fel, hogy kérdést tegyen a kastély és lakói állapotáról.

— Ejnye bizony bizony arról el is felejtettem beszélni, pedig bizony azóta sok minden megválto-hatott, a mióta nagyságod nem volt idehaza; — csak nyolcz éve, hogy itt lakunk s már azóta is mennyi minden változott! A kastélyt egészen kijavíttatta a tisztartó ur; a kert olyan mint egy kis paradicsom. Hát még mióta megtudták, hogy haza jön a nagysá-gos ur! A kis Czelestin azóta mindig a nagysád szobáját egyengeti. Nagysád tán nem is emlékszik a kis Czelestinre? Oh, akkor még kis leány lehetett; még mikor mi ide kerültünk is olyan volt csak, mint a két öklöm. Most ám olyan mint egy angyal, egé-szen eladó leány lett belőle . . .

A fiatal ember észrevehetőleg elpirult s fe-szült érdeklődéssel halgatta a főnökné beszédjét.

— Jaj, de kedves egy teremts is az a leány, — folytatta ez, — csupa enni való. Olyan mint egy kis özike, az orcája csupa csókolni való, a haja pe-dig páratlan! Az páratlan, mondhatom! Leány ko-romban nekem is szép, dus hajam volt, — dicsekvés nélkül legyen mondva, de ilyet, soha életemben nem láttam. Mikor kibontja, ellepi egészen mint egy palást, s olyan gyönyörű mintha vert aranyból volna. Egy pesti fodrász chignonnak megadna érte egy százast. S milyen szelíd, dolgos leány, olyan bohó most is, mint ezelőtt tiz évvel! Nincs abban annyi hiuság sem, mint a körmöm f. ketéje.

E pillanathan az állomásfőnök visszaérkezett s jelenté, hogy a kocsis készen áll, a málhák fel van-nak pakolva. Tibajdy Ernő alig hallotta; bizonyos merengő kifejezéssel arcán kelt fel ülőhelyéről, ke-zet fogott beszédes főnöknével, a ki a kocsig ki-sérte, folyton beszélve.

Vasutunk.

A vajudás vége felé közeleg. Most folynak a tárgyalások — s hisszük, hogy ezuttal véglegesen — az engedély-okmány kiadása felett. Idő szerűnek látjuk vasutunk ügyének fejlődését és fennállását feltüntetni és pedig a leghitelesebb források alapján. A vasuti érdekelttség folyó évi január 12-én tárgyalta az előtte fekvő két komoly ajánlatot.

Schwarz Armin kért:

a., törzsrészcényekben 1.250,000 frtot,
b., elsőbbségek kibocsátása által 1.875,000 frtot,

összesen: 3.125,000 frtot.

Ezzel szemben Neufeld és Ernst kért:

a., törzsrészcényekben 950,000 frtot,
b., a postakincstár részéről . . . 250,000 frtot,
c., elsőbbségi kötvényekben . . . 1.800,000 frtot,

összesen: 3.000,000 frtot,

és kötelezte magát, hogy ezen összegben az összes hidakat, melyeket Schwarz kemény fából ajánlott építeni, ő vasból fogja felállíttatni. Az átadásra azon-ban 1887. év június havát tűzte ki. Az érdekelttség a Neufeld ajánlatát 125,000 frttal olcsóbbnak talál-ván, habára vasut félévvel később lenne a forgalomnak átadandó, a Neufeld ajánlatát fogadta el. Azonban nemcsak a pénzügyi előny szolgált Neufeld mellett s tette elfogadandóvá az érdekelttség előtt a Neufeld céget, hanem főleg azon körülmény, hogyha ezen vasut a Neufeld cég által lesz kiépítve, ez által ennek folytatólagos kiépítése, illetve deészeli össze-köttetése s tehát egy egész vasuti hálózat létesítése biztosítva lett.

Az alap meglévén a közlekedési minister a közigazgatási bejárást eszközölte, a terveket vég-legesen megállapította és a betejesztett szerződést a maga részéről elfogadta. A pénzügy minister azon-ban az elsőbbségnek, melyeket Schwarz 66, Neufeld pedig 76 árfolyamban ígérkezett átvenni — ilyen cursussal nem találta engedélyezhetőnek — a má-jus hó 5-re új tárgyalást rendelt el s ekkor ki-jelentette, hogy 86 és fél cursuson alól kibocsa-tani nem engedí. Ezzel a tárgyalások egy időre fennakadtak s ezen körülmény tette szükségé a kül-döttség felmenetelét, melynek eljárásáról lapunk mult számában emlékeztünk meg.

A küldöttség eljárása után 2—3 napra Lö-rinczy György országgyűlési képviselő s az enge-délyezési tárgyalásra kiküldött egyik megbízottunk felhivatott, hogy szőllítsa fel Neufeld és Ernst vál-lalkozókat arra, hogy május hó 24-ike estéjéig írás-ban nyilvánítsák ki, hogy hajlandók-e a 86 és fél cursust elfogadni, mert ezen árfolyam mellett van más vállalkozó a ki az építést átveszi.

Neufeld és Ernst visszautasító nyilatkozata után a minister kijelentette, hogy 86 és fél árfolyam mel-lett Sschwarz Armin elfogadta az ajánlatot.

Ajánlatának főbb vonalai ez időszereint a kö-vetkezők:

a., törzsrészcényekben 1.100,000 frt,
b., elsőbbségekben 1.500,000 frt,

összesen 2.600,000 frt.

és ezen árban elfogadja Neufeldnek minden az épi-tés iránt tett ajánlatait.

Széduletes különbség! Álom-e ez, avagy káp-rázat, vagy talán éppen játék? Ót honap rövid idő-közöl 525,000 frttal olcsóbban venni át egy válla-latot, mint a milyen ajánlat téve volt: önkénytele-nül megdöbentti az embert. Mert ezen ajánlat tétel mellett 110 kilométer hosszúságu vasut, melyből 15 kilométer a nehezebb pályák közé számítható, két-millióháromszázkilencvenhétezer frt készpénzzel lesz felépítve. Oly jutányos ez, mely árban Magyarorszá-

— Meglássa nagyságod, egész megfogja szeret-ni a lakást a kastélyban, még el sem fog kíván-kozni onnan, hisz olyan az, mint a boldogság ta-nyája.

Tibajdy Ernő hátra dült a kocsis ülésén, a ko-csis megpattintotta ostarát s a kocsis elég gyorsan ha-ladt porondos uton. Csakhamar kiértek a szabadba.

Szép júliusi idő volt. A nap melegen sütött a tiszta égboltról, gyenge szellő suhat néha át a la-pályon, gyegéden ringatva a jobbról balról elterülő kalászatokat, a pacsirta felröppent a szekér-zörgésre s gyorsan emelkedett fel az ég felé, kedves csicsérgését hallgatva. Távol a határon az öreg hársfák közül az ódonszerű kastély ünnepélyesen bámult a jöve-vevényre.

A természet különös hatással van az ifju ke-délyre; önkénytelen bizonyos költői érzés tör ma-gának utat, a mely fel veszi szárnyaira a gondola-tot és viszi felfelé.

Tibajdy Ernő élénk megindulást érzett. Tiz éve mult, hogy e csendes helyet oda hagyva meg-indult a világ zajába, akkor, atyai áldást anyai csó-kot vitt magával, boldog volt, hitt és remélt. Most az anya és apa ott nyugszik csendesen és ő, az utód, szárnysegetten áll: remény nélkül, megcsa-latva.

Csendes árnyként vonult el lelke felett a mult, jelen szomorú képe. A multból most is fülébe cse-gett az anyai édes szó: „higgy, remélj és szeress: és boldog leszel fiam.“ És ő hitt, remélt és szeretett s jutalna mi volt? Csalódás. És megjelent előtte egy büszke, hideg szépség arcza, ajakán fa-gyos mosolylyal . . . máskor mindig élénk fájdal-mat érzett, ha emlékében felvetődött e kép és most: nyugodtan, megindulás nélkül elviselte annak fagyos, büszke tekintetét. Még csak órákkal előtte oda adta volna e nőnek egyetlen pillantásráa életét, mindenét,

gon aligha épült vasut. Pénzügyi szempontból azonban oly kedvező ezen ajánlat, hogy annak elfogadása felett még elmélkedni sem lehet. És mégis midőn ennek elfogadása mellett nyilatkozunk, szívünk elszorul s az agodalom teljes mértékével tekintünk a jövő elébe, mert ugyanazon megbízható forrásból, melyből a fentebbieket merítettük, arról értesülünk, hogy ez által a zilah-deési összeköttetés elejtetett. És ha a zilah-deézi összeköttetés hosszabb időre elodázva lesz s ha ez által Deézs-Nagybányával találja meg összeköttetését, akkor aztán a zilah-nagy-károly-sarmaság-somlyói vasut egy zsák vasut lesz s bizony Margitta sem fogja magát nagyon törni a somlyói összeköttetésért.

Vajjon nem nagyon drága lesz-e ez esetben nekünk az olcsó vasut! Vajjon azt a 400,000 frtot a mit a pénzügyminiszter ő nagyméltósága Schwarz Ármin által nekünk most megspórol nem százszorosan fizetjük-e vissza jövődében az által, hogy keletre nem nyerjük meg az összeköttetést? Tekintsük csak a sószállítás olcsóbb voltát, a mely elem pedig éppen olyan szükséges a szegény ember malékenyerében, mint a gazdag gulya tartásában s azonnal indokolva lesz fennebbi aggodalmunk. Hátha még meggondoljuk, hogy minő szép álmokat szótunk borkivitelünk felől, melynek a dézsi összeköttetéssel már eleve megnyertnek véltük Bukovinát piacul. És végül az Erdélyielyel való összeköttetés a Szilágynak családi és társadalmi szempontból is nagyfontossága, mert minket a honfoglalástól maig a legszorosabb kapcsok fűznek az erdélyi részekhez.

Bárá Bányffy Dezső főispán ő méltósága folyó hó 1-én ment fel Pestre a tárgyalások folytatására s midőn e sorok napvilágot látnak, valószínűleg vasutunk sorsa már véglegesen el lesz döntve. Ohajtjuk, hogy ne legyünk jó próféták, de ha a deézi összeköttetés elejtve lesz, feltétlenül drágának nyilváníthatjuk ezt az olcsó vasutat.

Senior.

Heti szemle.

Heti eseményeink napról-napra ritkulnak, nem azért mintha a nagy világ küzdelmei megszűntek volna hanem oly kisszerű események uralják a tért, a melyeknek megemlítése, csak az egyes vidéki lapok megemlítése fő-fő feladatául tekinthető.

A Romániával megkezdett harcz az egyes vámrá s illetőleg a be- és keresztl hozatali cikkekre nézve, a mi miniszterünk eljárását s határozatát lapunk mult száma elég terjedelmesen hozta.

József főherczeg, mint a magyar honvédség főparancsnoka, folytatja szemle útját; utoljára Debreczenből Maros-Vásárhelyre utazott. Mindenütt a legnagyobb szívélyességgel fogadták s elismerését fejezte ki a honvédség fegyvermezetsége felett.

Stefánia trónörökösné újabb látogatásokat tett Bécsben a nő-ipar kiállításán s különösen megdicsérte a magyar osztályt. Ő felségének ez irántunk érdekldése, csak magyar nemzetünk dicsőségére válhatnak.

Olaszországban és Bulgáriában a képviselő választások a kormányokra nézve előnyösen tolytak le.

Görögország lefagyverkezett, s ez által a görög kérdés bonyodalmas megoldása megszünt.

s most csak hideg közönyös maradt gondolatára. Még csak órákkal az előtt térdén állva könyörgött egy pillantásáért egy mosolyáért, s most a szégyen pirja lángolt arczán, hogy azt tette.

Aztán felmerült emlékében az a perc, midőn bucsuzni ment; minő hideg egykedvűséggel nyújtá kezét s hanyagul kérdé; hova megy, s midőn kijelenté szándékát, gunyosan szolt: „Talán gyógyulni, kedvesem?”

Az a gunyos hang, mosoly elkábitá az ifju agyát s daczosan felelé: „Igen asszonyom.” Aztán eltűnt a kép s fülebe biztatón csengett az állomásfőnökné hangja: „az a hely a boldogság tanyája,” s átszűrődött emléken egy homályos alak, egy gyermek lányka arca, hamiskás mosollyal ajakán, gyermeteg ártatlansággal szemében.

E pillanathan a kocsi megállott a kastély előtt.

Az öreg nyárfák nyájasan bólingattak a jövevény elé. A kapu felett álló hatalmas ezimerre egy szarka szállt és onnan üdvözlé a vendéget. Az ódon kastély mohos fedelével, tiszta fehér falaival kellemesen tünt elé a terebélyes zöld fák közül.

Tibajdy felfrissülten ugrott ki a kocsiból; teli tüdővel szívta a kellemes levegőt. Mély megindulással lépett átal a kastély küszöbén. Mint a jó muzulmánok Mohamed sirjánál, olyan érzés járta át lelkét.

A mint belépett a kapun, mindjárt elibe tünt a kastély, parkjával, hátulsó épületeivel. Az udvar gondosan volt porondozva, szerte-szét az udvaron kellemes virág ágyak voltak zöld pázsittal szegélyezve, mintha csak minden ő reá várt volna. A házörző eb hatalmas ugrással mellette termett, fogait megcsikorgatá, de támadó szerepéből rögtön kiesett; örömmel csóválta farkát, s a hü állat szeméből is kilátszott, hogy örvend. Tibajdy megsimogatta a kutyát s nem is vette észre, hogy egy köny

Különfélék.

* A nagyváradí püspök, Ipolyi Arnold, most költözködik Besztercebányáról új állomás helyére.

* Főigazgatói látogatás. Pál Sándor kolozsv. tanterületi kir. főigazgató a mult hét elején a helybeli gymnasiumban hivatalos látogatást tett. Inkognitóban történt megérkezése után azonnal megtekintette az intézet szertárait, másnap délelőtt pedig az egyes osztályokban hallgatta meg az előadásokat. A zene és ének produkció után a tanulókat az intézet sorsának bekövetkezendő jobbra fordulásával vigasztalta s megígérte, hogy ez ügyben töle kitelhetőleg buzgólkodni fog. Másnap korán reggel szintén iskola-ügyben Zilahra rándult.

* Felmentett igazságügy államtitkár. A hivatalos lap közli a legfelsőbb kéziratokat, melyek Szentgyörgyi Imre igazságügyi államtitkárt ezen állásától — saját kérelmére — felmentik, a kuriához tanácselnökké nevezik ki és sok évi bírói pályáján, meg az államtitkári teendők teljesítésével szerzett érdemei elismeréséül a Szent István-rend kisebb keresztljét adományozzák.

* Az a szerencsétlen pénteki nap megint beváltotta a hozzá kötött babonás előítéletet. A folyó hó 28-án t. i. a legforróbb meleg azután egyszerre csak beborult az ég s déltájban heves jégesőből vonult el városunk felett. Dió nagyságu jégek potyogtak s a kit az utcán elért nem köszönte meg. Egy-egy helyen betörte az ablaktáblákat is és a fedélzet csak úgy pattogott belé. A casinói épület jó vastag üvegtábláját is beszakította egy helyen. A fagy is pénteki napon volt, ez is. Most hát aztán mondja valaki, hogy nincsen igaza a boszorkánynak! — Városunk vén asszonyai, a kik lapunk mult heti számából olvashatták, hogy 53 pénteki napból áll ez az év; azzal kezdődik s azzal is végződik, hiszük, hogy kétségbe is vannak esve a felett, ép úgy mi is és még csak az a jó reménység is távol van tőlünk most már, hogy félénkségünkben a Magaura u. j nedvében keresünk vigasztalást és bátorságot! Hova leszünk, mi lesz belőlünk... Bachus ne hagyj el!

* Vizsgai értesítés. A szilágy-somlyói alsófoku ipariskola 1885.—86. tanév zárvizsgái folyó évi június hó 15-én fognak megtartatni a gymnasiumi helyiségében levő ipariskola 3-ik osztályának tantermében; és pedig a következő rendben: 15-én d. e. 8-tól 10 óráig az első, — 10-től 12-ig a II-ik, — d. u. 3-tól 5-ig a III-ik osztályoknak. 6-tól 7-ig érdemsorozat felolvasás, jutalom osztás s a tanév bezárása. A nevezett hó 13. és 14-én a tanulók rajzai és sikerültebb ipari kézimunkái közszemlére lesznek kitéve. Ugy a vizsgákra, mint a szerény kiállítás megtekintésére az érdeklődők szívesen látatnak. Az igazgatóság.

* Szegény öreg Toth Soma földi maradványait m. hó 26-án helyezték örök nyugalomra. A megyei kórház közvetlen szomszédságban levő temetőbe vitték át a legegyszerűbb, de a mellett mégis megható temetési szertartás után. Nagytiszteletű Nagy László ev. ref. esperes emelkedett hangulatban mondott gyászbeszédet, melyben az elhunytak színészi állapotára vonatkozva megjegyzé, hogy ez az élet hasonló egy nagy színpadhoz, melyben mindnyájunknak ki jut a szepeles. A temetésen ott láttuk polgármester Gencsy Sándor urat, ki a jobb hazába költözöttnek betegsége alatt sok tekintetben szerzett enyhületet jótékony adományaival. Továbbá ott láttuk kórházgondnok Gál János, gyógyszerész Szalgháry József urakat és még többeket régi ismerősei közül. A helybeli zenekar is kirukkolt, és minden díj nélkül emelte az egyszerű temetés díszét, a mi bizonyára, igen dicséretre méltó szép jellem vonás a mi bandáunktól. Örök békét és nyugalmat az elhunyt földi maradványának.

* Barra Károly törvényszéki joggyakornok Zilahra helyeztetvén át, tiszteletére hivatalársai és bensőbb ba-

permetez végig arczán. Hiszen az a kutya olyan régi ismerős előtte!

Nem is vette észre a mint a mint a tisztartói lak ajtaja kinyílt s egy szép, szőke fiatal leány kipirult arczczal megjelent a tornáczon s kevés ideig állva maradt, mintha emlékében kutatna, aztán az öröm leirhatatlan hangján kiáltá:

— Hisz ez Ernő, mama!

Aztán mintha megszegeylte volna magát, arczát eltakarta kis fehér zsebkendőjével s kiigazitólag tette hozzá:

— Tibajdy ur — —

— Ernő! igen, úgy mondja csak hogy Ernő, kedves Czelestin — kiáltá örömmel az ifjus pirulva lépett a leányhoz, a ki habozva, zavarral nyújtá oda piczi kezét, aztán kedves naivsággal homlokát, mit Tibajdy gyöngégen megcsókolt, mire a leány zavarral huzódott félre s még egyszer beszolt az ajtón:

— Ernő itt van, mama!

Erre belől egy élénk kiáltás hangzott, mire egy tisztos, öszülő, de még erőteljes nő sietett ki s kitarva karjait ölebe zárta a könyező fiatal embert s megcsókolta.

— Tibajdy ur! kiáltá a nő megindultan.

— Ernő... Ernő, így szólítson engem néni-kém, szolt az.

Ekkor gyors léptek zaja hallatszék, s Tibajdy hátra fordulva az öreg tisztartót, a gazdát: Ambrust és több régi hü cselédet pillantott meg örökönyekkel szemeikben; alig győzött kezét fogni a jó emberekkel, a kik közül mindenik tudott valami megjegyzést mondani róla.

— Hogy meg szakálasodott!

— De megnyult!

— Istenem de meg is változott!

— Bizony alig ismerünk rá!

Tibajdy úgy érzé mintha szíveről egy jég-

rútai bucsulakomára gyűltek össze a város vendéglőjének nyári localitásában, zene és felköszöntések között folyt le a kedélyes lakoma és fényesen ragyogó májusi nap felkeltén meleg kézszorítások között bucsuzott el a távozó körünkből egy közel viszontlátás reményében.

* Tűzjelzés. Önk. tűzoltó egyeletünk kérése folytán főtisztelendő Trusza Lajos esperes plébános ur aként intézkedett, hogy a tűz irányát, nappal veres-fehér lobogó éjjel pedig lámpa fogja jelezni a rom. hatholikus templom tornyából.

* Kiállításí érmek és díjoklevelek kiosztása. Ünnepeles actus folyt le városházunk tanácstermében a mult hó 28. napján, a midőn az országos kiállítás nyert díjak és érmek az illető kiállítók között kiosztatott. Délelőtt 11 órakor megjelent a megye főispánja Baranyi Ágoston ő méltósága, Dénes Lajos tisztelbeli főjegyző kíséretében és a már összegyűlt kiállítók és más érdekelteket meleg szavakban üdvözölván, kijelenté mikép ő az ipar-, kereskedelem- és földművelésminiszter ő nagyméltósága rendeletéből személyesen adja át a kitüntetteknek a nyert jutalmakat. E rövidre szabott beszéd után következett a díjak kiosztása és pedig a következő sorrendben: Ajtay Albert, br. Bánffy Dániel, Bartha Iván, Bölöni Sándor, Farkas Ferencz, id. Páskuj István, Páskuj József, Rozman Izsák, Szabó Gyula, Tamko Bertalan, Tegedy Márton borokért, Veress Lajos bor és tengeriért, Nagy Ferenczné házi ipartermékekért, Laitner Széki és társai cognákért, Vincze Márton pedig cipész munkákért nyertek kiállításí nagy érmet és oklevelet. Ezek után Dénes Lajos intézett buzdió szavakat a kiállítókhoz és ezzel a díjkiosztás ünnepélye véget ért.

* Szerencsétlenség. Márkaszéken Ires Ilés ottani lakos május 25-én négy társával házának patiesből készült falát lerombolva, a feldélzetet ágasokkal támasztotta fel, s aztán ő és társai az alatt borona falat kezdtek építeni a fedélzet alá. A rosszul feltámasztott fedélzet azonban rájuk esett s mindnégyüket kisebb nagyobb mérvben megsebesítette; kettő még élethalál között vívódik most is.

* Zenetársulatunk a nyári idényt a „kovászna-i fürdőn, — hová elszereződötve lett — fogja tölteni.

* Önk. tűzoltó-egyletünk — felkérés folytán — tesztületeleg részt fog venni a eszmadia ipartársulatnak a mai napon tartandó zászló felavatási ünnepélyén.

* A községi és körjegyzőknek meleg napjuk volt a mult hó 26-án, a mely alkalommal egy Kolozsvárról le jött katasteri felügyelő váratlanul vizsgálatot rendelt a földadó nyilvántartás pontos keresztl vitele tárgyában és azokat classifikalta. A megyében különösen a krasznai és sz.-somlyói járás jegyzői munkálatait találta kielégítőnek és pontosan vezetettnek. a sz.-somlyói járásban leginkább Vajda László, Papp László és Józsa János jegyzők ebbeli munkálatait dicsérte meg és emelte ki kartársai felett.

* Menet gyakorlat. Önk. tűzoltó-egyletünk tagjai mult hó 30-án reggel 4 órakor menetgyakorlatot tartottak a nagyfalusi uton levő tanyáig, 8 óra felé harsszó zenével vonultak be a városba, ekkor szólalt meg az idén először a nagy dob is.

— Halálozások. Városunkban a mult május havában elhaltak: Koszta Róza 6 hónapos, — Sámuel Eliás 72 éves, — özv. Réner Imréné szül. Vályi Zsuzsánna 75 éves, — Szilágyi Lázárné szül. Léderer Berta 31 éves, — Roth Máli 1 és fél éves, — Malsig Ferenczné szül. Gutí Erzsébet 66 éves, — Szabó György 7 éven aluli, — Rác Anna 3 hónapos, — Dáma Mihály 8 hónapos, — Nagy Erzsébet 11 éves, — Hercz Jakab 22 éves, — Tóth Soma 56 éves, — Kiss Istvin 70 éves, — Béres Nucz 7 éven aluli, — Péntes András 50 éves, — Oláh Mária 7 éven aluli, — Schwarcz Regina 21 napos.

kéreg foszlanék le lassan, aztán a szíve valami titkos édes érzéssel telnék meg, kebléből az a titkos érzélem utat törne magának, aztán hirtelen könygült szemeibe, mely lassu zokogássá vált. Kimondhatatlan boldog érzéssel ölelte meg az öreg tisztartót, a becsületes nyílt arczu embereket s végül a tisztartónét. Ennek halkan a fülebe sugta.

— Legyen anyám!... én boldogságot keresni jöttem ide.

— A mink van mindent, mindent megosztunk veled fiam! szolt az öreg nő megindultan.

A kis leány pedig ott állt könyezve megindultan, arczáról eltűnt az a gyermekies kifejezés, s helyette bizonyos ünnepies komolyság költözött arra. Tibajdy előtt nem a gyermek, a kis bohós lányka állt többé, hanem egy kifejlett szüz, egy nagy leány.

Oda lépett a leányhoz, forrón ragadta meg kezét s egy perczig bizonytalanul állt ott, aztán ösztönszerűleg, lelke vágyát követve oda hajlott a leányhoz s gyöngéden csókot lehelt arczára s halkan boldogsággal telten a fülebe sugta.

— Hát kegyed Czelestin akar-e boldogítani engem?

A leány nem szoltott semmit, csak zokogás tört elő kebléből s szemeiben az öröm sugara villant meg, aztán oda hajolt egészen az ifju pihengő kebelére.

Másnap Tibajdy egy levelet tett fel a postára. Ama büszke szépséghez volt intézve, s csak ennyit tartalmazott:

„Asszonyom, a mit kerestem, megtaláltam: most igazán boldog vagyok.”

H—i S—r.

* Tarkaságok. Elszólta magát. Egy rossz anyós. Fiam uram, hát illik az, hogy olyan régen meg nem látogatott. Vő: Minden nap megakartam anyámat látogatni, de ne adj isten, hogy hozzád juthassak. Hisz ismeri azt a közmondást: a pokolhoz vezető út jóakarattal van kikövezve. — A salonból. Kontés: „Mama, Alfréd azt mondta ma, hogy „ezer istennyi!“. Nemde, ezt nem szabad mondani, mert ez isten káromlás.“ Grófné: Mon Dieu! gyermekem az több mint isten káromlás, az parasztos. — Szerény kitérés. Katalin (a ki a nem rég férjhez ment testvérét Erzsikét ebéd után meglátogatja): Na Erzsike, hogy izlett a liba, jó volt-e megsütve? Erzsike: Ebben a tekintetben kérdez meg a férjemet hisz csak nem dicserhetem önmagammat. — Szerellem bolondjai. A: Az apám puszta szerelemből megörült. B. Azzal nem sok van mondva. Egy barátom posta kézbesítő szolga lett, csak azért, hogy imádoztjának leveleit előbb olvashassa. — Körülírás. A. De hisz a te felöltöd egészen sáros. B. Tegnap a mint a vendéglőből jöttem. be esett az árokba. A. Hát miért nem fogtad jobban. B. mert rajtam volt.

Irodalom.

— Irodalmi újdonság. Tapody Tamás igazgató-tanár, lapunk főmunkatársa tollából „Báthory arnya“ című költői beszély jelent meg lapunk hasábjain, mely lapunk olvasóinak kedvenc olvasmánya volt annak idején. A mű költői szépségei mellett annál inkább érdekel bennünket szilágymegeieket, hogy a költői mű Szilágy-Somlyó s vidéke multjából egy a uép ajkán apró epizodokban élő mythosi regét tárgyal kerék cselekményben, melyet a szerző sok ügyességgel olvasztott egygyé. A mű azonban közlése idején szorványosan láthatott csak napvilágot, miután a szerző az adatok beszerzése és feldolgozásával kissé nagyobb feladatot vett magára, mintsem azt egyelőre megítélni lehetett; de a feladatnak emberül meg is felelt s a kész mű, mely lapunk csarnokából és időnként olvasva sokat vesztett értékéből, most mint önálló munka hisszük annál több élvezetet fog szerezni. A csinos kötet, mely izléses kiállításban, 5 ivnyi terjedelemben és 50 krnyi bolti árban már a jövő hét valamelyik napján könyvpiaçzra kerül — előre is hisszük — meleg pártolásra fog találni, legkivált a költészetet kedvelő szépem között. Előfizetést könyvnyomdánk, vagy szerkesztőségünk is elfogad. — A műre legközelebb még vissza térünk.

— A „Magyar Háziasszony“ című háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap minden egyes száma újabb és újabb bizonyítékkal szolgál arra nézve, hogy ez a lap hivatalosan minden családban hű vezetőül és hasznos tanácsadóul szolgál. Mert a „Magyar Háziasszony“ valóban oly gazdag tárháza a háztartás, a konyha, a nevelés, az egészségügy, a kertészet, szóval a nő egész hatáskörét felölelő alapos közleményeknek, melyek mindannyian igazolják azt a jó hirt, melyet e kedvelt lap 4 évi fennállása óta szerzett magának. A gyakorlati értékű közleményeken kívül a „Munka Után“ című szépirodalmi melléklet csinos költeményekkel, szellemes tárczákkal, beszélyekkel, rajzokkal és humorezzekkel, egy-egy hosszabb érdekléscikkkel regényekkel s ügyes talányokkal szórakoztatja az olvasót. A „Magyar Háziasszony“ előfizetési ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr s a kiadó hivatal (Budapest nagy korona-utca 19. sz.) melyhez az előfizetések legegyszerűbben póstautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatvány számokkal.

— A „Képes Családi Lapok“. A 36. szám tartalma: Az apaéza. (Elbeszélés, folytatása.) Porzolt Kálmántól. — Az élet. (Költemény.) Léway Mihálytól. — A végzet. (Elbeszélés.) Szász Tibortól. — A napernyő. (Tárca.) Oriántól. — Lemondás. (Elbeszélés.) Ács Gézától. — A vadóc. (Theuriet André francia regénye, folytatás.) — Gleichenberg. (Füldői tárca.) Vértesi Károlytól. — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Képeink: Virágos mezőn. — Falusi csöndélet. — Tavasz delén. — Melléklet: „Egy anyakönyv titkai.“ (Társadalmi regény.) Kásonyi Dánieltől. 129—145 oldal. — A borítékon. Heti naptár. — Sakk-talány. — Számrejtvény. — Megfejtések. — Megfejtők névsora. — Jutalmak. — Hymen. Gyászrovat. — Az olvasókhöz. — Szerkesztő postája. — Hirdetések. — Előfizethetnek: Méhner Vilmosnál, Budapest, IV. ker. papnövelde utca 8. sz. Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

— Nem illik. „Utmutató a társadalmi érintkezésben többé-kevésbé elterjedt visszasságot, nyelvbéli hibák és egyéb botlások elkerülésére“ című alatt jelent meg Singer és Wolfner kiadásában Porzó (dr. Ágai) felelté érdekes bevezetéssel egy művecske, mely rövid velős mondatokban és egészen a hazai viszonyokra alkalmazva sorolja fel a társadalmi érintkezésben előforduló különböző munkásságok egész tárházát és ép oly tanulságos, mint érdekes, valamint részben humoros tartalmánál fogva kétségtelenül csakhamar a társadalom minden rétegében elterjedt könyvvé fog válni. Az eredei angol kiadás csak néhány hónappal ezelőtt jelent meg már is egy negyed milliónál több az eladott példányok száma; német nyelven pedig eddigelé is már három különböző és egymással versenyző kiadás jelent meg és valamennyi legjobban keletnek örvend. Ennek alapján mi is remélhetjük, hogy ezen kedves és hasznos művecske, különösen a mindkét nembeli fiatalság köreiből nemcsak szívesen, de eredményen is forgatott kézi-könyv leendő, miért is első sorban a szülők és nevelők figyelmébe ajánljuk azt, mert minden alkalommal megbízható utmutatóul fog nekik szolgálni arra nézve, mi „nem illik! De nemcsak a fiatalság, hanem mindeki, ki a társaságban mozog, igen hasznos tanácsokat fog a különböző alkalomkor (asztalnál, társaságban, salonban, a beszédben stb.) tanusítandó magatartására nézve ezen könyvecskéből meríteni, miért is őszintén

kívánjuk, hogy az egy családban se hiányozzék, mi annál inkább lehetséges, mert olcsó ára (50 kr) ugy szégyen, mint gazdag számára egyaránt könnyen megszerezhetővé lesz.

— Az „Egyetemes Regénytár“ ép most megjelent XV. kötete Eckstein Ernőnek a hírneves német írónak „Violanta“ című érdekes regényét tartalmazza. Eckstein egyike azoknak a ritka német írónak, kik a jelenkori irodalom nagymestereihez, a francziákhoz jártak iskolába. Tőlük tanulta el az elegáncziát az előadásban, a finom lélektani jellemzéseket és az érdekes meseszöveget, hozzáadva a magából az eredetiséget, a költői melegséget és sokszor drámai erő is Mindezek a becses tulajdonok, melyek a orosz földön, a költőiség házájában játszó művében egyenként és együttvéve föltalálhatók, a „Violantát“ oly harmónikus egészszé, olyan igazán élvezetes olvasmányná teszik, mely főképp a német irodalomban ritkítja párját. Az „Egyetemes Regénytár“ kiadója, a budapesti Singer és Wolfner cég, valóban szolgálatot tett a közönségnek és az irodalomnak is, midőn e jeles művet nyelvünkbe átültette. Ára, mint a Regénytár többi köteteinek, díszes piros vászonkötésben 50 kr.

CSARNOK

A klakk.

(Humoreszk.)

Carneváli emlék.

Schönstehen Pál után:

Végh M.

Jó ideje már annak, hogy a következő sorokat intéztem egyik benső barátomhoz:

„Kedves Vilmosom!

Ma estve lesz a jogász bál, daczára előttem is jól ismert ellenszenvemmel minden bál iránt, meg kell ott jelennem könnyen beláthatod hogy miért, ott lesz „ő“. Kérlek, ha teheted, kölcsönözd nekem ma estére klakkodat, sértetlenül ismét visszafogom küldeni.“

Vilmos körülbelől következőleg válaszolt:

„Egyetlen barátom!

Nagyon is sokra becsüled klakkomat. A legnagyobb szivességgel adtam volna át szolgáltnak, de ma estve nekem is szükségem van rá. Azonban, a mint tudod is, a táncz nem tartozik kedvenc időtöltéseim közé, s mihelyt szerét tehetem kimenekülök az étterembe, a hol a klakkot természetesen nélkülözhetem s akkor rendelkezésedre bocsátom. A viszontlátásig ma estve!

A ruhátárban történetesen találkozáink, Vilmos elhelyezte kényelmes szórkalapját s frakkja alól kivonta a mi közös klakkunkat. Én tervszerűen egy mellékterembe vonultam, várva barátomat vagy jobban mondva a klakkját.

A valczer utolsó akkordjai elhangzottak, erre egy polka, egy mazurka, s majd egy galopp következett. Nem gondoltam semmivel, senkire csak is őrá, a ki most talán Vilmos karján lebeg tova s akadályozza őt szavabeváltásában. Végre valahára, kezeim közé került menyországom kulcsa s Vilmos barátom izzadt homlokára nyomva nem épen bálias czilinderemet, rohantam, repültem a hónom alatti diszpédánnal a tánczterembe. A tolongásban végre felfedeztettem „őt“, szerencsémre kevéssel jelent meg előttem s így tánczrendjén volt hely még az én nevemnek is elég. Boldog voltam, de ki csodálkoznék azon, hogy minden boldogságom mellett is eszembe jutott Vilmos az étteremben? . . . Elképzeltem magamban, hogy csak egy szavába kerülne és a menyország kapui örökre becsukodnának előttem. Na de nem történt semmi, Vilmos barátomnak eszébe sem jutott talán a klakk az étterem gyönyörűei mellett.

* * *

A bál véget ért. Sietett mindenki haza, készült „ő“ is felajánlottam s elfogadták kíséretemet.

A lépcsőn ismét Vilmosra gondoltam, de a nagy tolongásban nem fordulhattam vissza, no de megvalloim az igazat le is voltam bilincselve egy kissé. Elhatároztam tehát, — nálla lévően ugy is cziplinderem — hogy a klakkal teszem meg az utat hazáig.

Megérkezünk a folyosóra megkísértem a klakkot fejemre tenni, de mi ez . . . erőlködöm, a gépezet nem enged, a teteje nem volt megmozdítható! . . .

Hölgyeim háta megett megkísértem még egyszer most már erőteljesebben elkövetek mindent, mind hiába! Megérkezünk egy csillár alá, forgatom a közös klakkot, s egy rendkívüli, bosszantó felfedezést tettem . . . teteje a széléhez volt ragasztva, a gépezet . . . sehol!!! Önkénytelenül is valami szitok féle surrant ki fogaim között. Mi lesz most? . . . Fedetlen fővel kísértem őt és any-

ját a lépcsőkön. A kik láttak, bizonyosan örültek tartottak.

Volt még is egy vigaszom: még csak egy lépcső, ajánlod magad, ők beülnek a kocsiba s te megmentve zsebkendőddel felkötöd fejedre a klakk-tetőt s aztán galopp hazáig! Végre leérkeztünk, már azt hittem ütött a megváltás órája. Oh keserű csalódás!

— Gyalog akarunk haza menni, kérem nyujtsa anyámnak karját, lehelte „ő“ csipkekendője mögül.

Le voltam sujtva, a hideg verejték gyöngyözött arczomon, s még jóformán magamhoz se jöttem az anya és leánya megosztottak karjaimon! . . . A szabadba voltunk. Szerencsére langyos téli este, jobban mondva hajnal volt s így a meghülés veszélye nem is jött számításba nállam. A szél azonban nem hiányzott s összekuszálva fürtjeimet arczomba hajtotta. Nem láttam egy lépésnyire sem. Kezeim nem voltak szabadok sőt egyikben még az összeragasztott klakkot is kellett tartanom.

A hölgyek rám, aztán egymásra néztek s csodálkoztak.

Miért nem teszi fel ez az ember kalapját? látszott kérdezni egyetértő tekintetök.

Kinos séta volt keresztül a fő- és aztán meg több más mellék-utcán, végre czeálnál voltunk. A mama egy természetes kulcsot húzott ki selyem ruhája zsebéből s nekem udvariasnak kelle lennem, kinyitottam hirtelen a kaput s eközben . . . ismét az a szerencsétlen klakk kérdés! Nagy sietségemben el ejtettem s az esés következtében a művésziesen megragasztott tető elvált s gurult a csinált uton tova.

— Valamit elhullatott kérem! hangzott egyszerre a mama és leánya szava.

— Szót se érdemel — feleltem én a zavar hangján, mert vettem észre, hogy hajlandók volnának a keresésben segíteni, no még csak ez kellene gondolám az én titkomnak . . .

Egy percz alatt betolva őket a kapun, felragadtam a dísz klakk szélét s rohantam hazafelé. Másnap csak egy, e nem valami hizelgő sort intéztem Vilmoshoz: — A tetejét megtalálhatod Kertész-utcában. Azonban alig hagyta el a küldöncz házamat, beállit hozzám egy szolga s hozott egy gondosan becsomagolt klakk-tetőt s egy az „ő“ gyöngéd kezeivel írott levelecskét.

— Nekünk igazunk volt, ön elvesztett valamit, visszafordultunk megkerestük, valóban nagyon sajnálom, hogy mindez értem történt.

Ez volt az utolsó levél a melyet irt nekem, kerülöm, mert azt hiszem, hogy „ő“ kinevetett.

Hirdetés.

446. és 469—1886. tkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Kis Lajos ügyvédnek Lázár Teréz férj. Frendel Gyuláné elleni végrehajtási ügyében, a bírói árverés 380 frt tőke, ennek 1883. évi márczius hó 8-tól járó 6% kamatai, 22 frt perbeli. 16 frt 16 kr eddigi, 13 frt 25 kr árverés kérési, valamint az adókinccsár javára 289 frt 24 és fél kr adóhátralék, ennek 6% kamatai, 4 frt 80 kr végrehajtási, 5 frt 40 kr árverés kérési és a további költségek erejég ezennel elrendeltetvén: határidejéül 1886. évi június hó 21-ke d. e. 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törényszékek területén fekvő ezen kir. járásbíróság telekhivatalába kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapíttatnak meg:

I. Elárvereltetnek szükség esetén a kikiáltási áron alól is, végrehajtást szenvedő Lázár Teréz volt gróf Stadion Györgyné most férj. Frendel Gyulánétól az alábbi ingatlanok tartozékostól u. m.:

a) a sz.-somlyói 309. tjkvbeli 445. számú taksás teleknek végrehajtást szenvedőt illető haszon élvezeti és a 40. számú ház s tartozékainak tulajdonijoga, 600 frt kikiáltási ár mellett,

b) a sz.-somlyói 371. tjkvból a 448. számú pineze a 2582. sz. a- szőlőbirtokkal együttesen; kikiáltási áruk 1977 forint.

II. Árverelni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár tizszáztólíját készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírói kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbbet ígérő köteles a vételár felét, a leütéstől egy, a másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó mint letétbivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróióság telekhivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1886. márczius 26-án.

D O B O L Y I,
kir. járásbíró.

74—1—1